

Mál nr. 294/2008

M

og

Vátryggingafélagið X v/ slysátryggingar ökumanns bifhjóls.

Áhrif þess að veita rangar upplýsingar í tengslum við kröfu um bætur fyrir líkamstjón.

Gögn.

1. Málskot, móttakið 16.12.2008, ásamt fylgigögnum.
2. Bréf X, dags. 29.12.2008, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Þann 23. júlí 2006 slasaðist málskotsaðili M er hann ók bifhjóli. Við slysið varð M óvinnufær og krafðist bóta fyrir tímabundið atvinnutjón úr lögmælti slysátryggingu ökumanns bifhjólsins hjá Vátryggingafélaginu X. Til sönnunar tjóni sínu lagði M fram launaseðla frá vinnuveitanda sínum, A, fyrir mánuðina maí, júní og júlí 2006, en samkvæmt þeim námu mánaðarlaun hans 320.000 krónum auk 35.552 króna vegna orlofs, eða samtals 355.552 krónum. Á grundvelli þessara upplýsinga greiddi X alls 5.292.000 krónur í bætur til M fyrir tímabundið atvinnutjón tímabilið ágúst 2006 til nóvember 2007 eða að meðaltali 337.000 krónur á mánuði. Af gögnum málsins má ráða að A hafi verið í eigu M og hann verið fyrirsvarsmaður þess.

Í september 2008 í tengslum við undirbúning þess að afla matsgerðar á afleiðingum slyssins óskaði X eftir því að aflað yrði staðgreiðslufirlits M fyrir árið 2006. Samkvæmt staðgreiðslufirlitinu námu laun hans 222.220 krónum á mánuði fyrri hluta ársins auk þess sem hann virðist hafa fengið laun greidd fyrir mánuðina ágúst og september. X óskaði skýringa á þessu misræmi.

Í yfirlýsingu rekstrarráðgjafa hjá A, dags. 8. október 2008, segir að M hafi átt mikið af ógreiddum launum hjá A og hafi launaseðlar verið með sömu upphæð allar götur frá árinu 2001 til að fullnægja reglum skattayfirvalda. Í tengslum við mögulega sölu fyrirtækisins hafði hann í janúar 2006 ráðlagt M að hækka mánaðarlaun sín í 464.000 krónur. Launaseðlar sem voru gerðir í tengslum við bótauppgjörið hjá X hafi verið unnir eftir tilskipunum rekstrarráðgjafans, en vegna misskilnings milli sín og nýs bókara hjá A, sem er sagður hafa verið ráðinn í september 2006, hafi verið haldið áfram að bóka laun á M eins og árið 2005.

Í yfirlýsingu M vegna þessa, dags. 10. október 2008, kvað hann vera skýrt satt og rétt frá í téðri yfirlýsingu rekstrarráðgjafans með hvaða hætti þær upplýsingar urðu til sem komu fram á þeim launaseðlum sem framvísað var til X. Hann hafi sjálfur ekki afskipti af bókhaldi eða uppgjöri fyrirtækisins, enda ráði hann ráðgjafa og starfsfólk til að annast þau mál.

Telur X að M hafi gefið rangar upplýsingar sem hann vissi eða mátti vita að leiddu til þess að greiddar voru út bætur sem hann átti ekki rétt á. Með vísan til 120. gr. laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga hafnaði félagið frekari bótum úr slysátryggingunni. Ágreiningi um þessa höfnun X er skotið til nefndarinnar til úrlausnar.

Álit.

Samkvæmt 1. mgr. 120 gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 skal sá er hyggst hafa uppi kröfu gegn vátryggingafélagi veita því upplýsingar og afhenda gögn sem hann á aðgang að og félagið þarf til þess að geta metið ábyrgð sína og greitt út vátryggingarfjárhæðina. Samkvæmt 2. mgr. sömu gr. getur sá, sem við tjónsuppgjör veitir rangar eða ófullnægjandi upplýsingar sem hann veit eða má vita að geta leitt til þess að greiddar verði út bætur sem hann á ekki rétt til, glatað öllum rétti til krafna á hendur félaginu samkvæmt þessum og öðrum vátryggingarsamningum vegna sömu atvika. Sé háttsemin ekki alvarleg, hún varði einungis lítinn hluta kröfunnar eða ef sérstakar ástæður mæla með því getur hann þó fengið bætur að hluta.

Ljóst er að M afhenti X launaseðla er gáfu til kynna verulega hærri mánaðarlaun en hann fékk í reynd greidd samkvæmt staðgreiðsluyfirliti ársins 2006. Af þeim sökum fékk hann greiddar verulega hærri bætur fyrir tímabundið atvinnutjón en hann átti að lögum tilkall til. Einu skýringarnar á hinum röngu upplýsingum koma fram í fyrrgreindri yfirlýsingu rekstrarráðgjafa hjá A, svo og yfirlýsingu M sjálfs. M vissi eða að minnsta kosti mátti vita hver mánaðarlaun hans voru og staðgreiðsla skatta var dregin af. Hann átti að gera sér ljósa grein fyrir að þau laun voru verulega lægri en þau laun sem tilgreind voru á þeim launaseðlum sem hann afhenti X og byggði bótakröfur sínar á fyrir tímabundið atvinnutjón. Áðurnefndar yfirlýsingar skýra ekki með trúverðugum hætti það mikla ósamræmi sem þarna var á milli. Með þeim er heldur ekki sýnt fram á að M hafi ekki vitað né mátt vita um þetta ósamræmi. Þær teljast því haldlausar. Með því að notfæra sér upplýsingar í hinum röngu launaseðlum á þann hátt að hann fékk greiddar hærri bætur fyrir tímabundið atvinnutjón en hann átti rétt til hefur M glatað rétti til bóta úr slysaftryggingu ökumanns bifhjólsins sem hann ók er hann slasaðist.

Þá háttsemi M að leggja fram og byggja kröfur sínar á hinum röngu launaseðlum verður að telja alvarlega, enda ekkert fram komið sem afsakar þá háttsemi. Þótt ekki liggi fyrir upplýsingar um heildarkröfur M af völdum slyssins, svo sem um fjárhæð bótakrafna fyrir varanlegan miska eða varanlega örorku, verður engu að síður að líta svo á að krafa um bætur fyrir tímabundið atvinnutjón varði ekki einungis lítinn hluta kröfu hans. Engar sérstakar ástæður liggja heldur fyrir sem mælt geta með því að hann geti fengið bætur að hluta. Að þessu athuguðu eru ekki lagaskilyrði fyrir hendi til að viðurkenna rétt til bóta að hluta. Telst M því hafa glatað öllum rétti til bóta úr slysaftryggingunni.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr slysaftryggingu ökumanns hjá X.

Reykjavík, 27. janúar 2009.

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.